

UTTAELSE FRA PENSJON FOR ALLE

05. mai 2021

AFP SKAL SØRGE FOR AT ARBEIDSFOLK FÅR EN VERDIG ALDERDOM, IKKE VÆRE ET REKRUTTERINGSTILTAK FOR LO

Vi er enige i at hullene i AFP-ordningen må tettes, men ikke at det skal betales av AFP-pensjonistene.

Dagens AFP-ordning krever at du må være i arbeid i en AFP-bedrift 7 av de siste 9 årene før fylte 62 år. Da får du full AFP. Full AFP utgjør normalt en fjerdedel av folketrygda. Full AFP er helt nødvendig for å få en pensjon å leve med.

Forslaget fra LO og NHOs pensjonsutvalg krever 40 års opptjening i en AFP-bedrift for å få full opptjening. Har du bare 36 år, reduseres AFP med 12%. 20 år gir halv AFP.

Grunnplanen i fagbevegelsen har lenge krevd at det må gjøres noe med at folk faller ut av ordningen. Ofte skjer det helt på slutten av yrkeslivet. Men det har aldri vært noe krav fra grunnplanen i fagbevegelsen at hullene skulle tettes ved å redusere AFP for de som får full AFP. For å ha en pensjon å leve av trengs full AFP, ikke halv AFP.

Ja, det blir lettere å organisere når det tikker penger inn på din AFP-konto hvert år du er i en AFP-bedrift. Men pensjon er ikke et rekrutteringstiltak, det er å sikre arbeidstakerne en verdig alderdom. Det skjer ikke hvis bare et mindretall kan oppnå full AFP.

Det er heller ikke alle som får nytte godt av den nye pensjonsordningen. Den tredjedelen av oss som blir ufør før 62 år mister all opptjent AFP også i den nye ordningen.

Mens dagens AFP tar med all inntekt gjennom hele livet, skal ny AFP bare ta med inntekt som er knyttet til jobb i en AFP-bedrift. Kjører du taxi ved siden av eller har deltidsjobb i en ikke-AFP-bedrift teller ikke det. Det er slett ikke sikkert at 40 år i en AFP-bedrift gir full AFP.

Den nye ordningen skal fonderes. I dag betales det inn 2,5 % av lønna. Økt fondering alene øker innbetaling med ytterligere 1% av lønn, altså 40% premieøkning for bedriftene. AFP var en «pay as you go»-ordning med et lite fond. Det er ingen grunn til å bygge opp svære fond. Uten fondering kan samme innbetaling gi 30% mer i AFP-pensjon.

Den nye ordningen vil også gjelde i offentlig sektor. Ved forhandlingene i 2018 fikk offentlig sektor en ordning for å tette hullene, kalt betinget tjenstepensjon. Her settes det av 3.0 % av lønna årlig. Det betales kun ut til de som ikke oppfyller kravene til å få AFP ved 62 år. En slik ordning er det fullt mulig å innføre også i privat sektor. Den kan forbedres og vil bli rimeligere enn den fonderte ordningen utredningen går for.

Pensjon for alle tror ikke dette er veien å gå for å tette hullene i dagens AFP-ordning. Vi mener betinget tjenstepensjon i offentlig sektor også må innføres i privat sektor. Og sliterordningen i privat sektor må innføres i offentlig sektor. Harmonisering må skje oppover, ikke nedover, dvs. ved at ordningene blir bedre, ikke dårligere.

Vi ber alle fagforeninger se på hvordan forslaget vil slå ut for deres medlemmer.

For mer informasjon:

Arne Byrkjeflot: mobil 91102807 e-post arne.byrkjeflot@gmail.com

Eystein Garberg: mobil 952 52 101 e-post eystein@fagforeninga.no